

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИ ТРУДОВЕ

на старши преподавател д-р Милорад Руменов Йорданов
(след придобиване на образователна и научна степен „доктор“)

във връзка с конкурс

за заемане на академична длъжност „доцент“ по специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“; област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана; професионално направление 9.1. Национална сигурност; по учебните дисциплини „Полицейско право“, „Опазване на общественения ред“ и „Контрол на общоопасните средства“

обявен в ДВ, бр. 21 от 12.03.2019 г.

Академия на МВР
София
2019 г.

МОНОГРАФИИ

1. Yordanov, M., (2018) THE RIGHT TO LIBERTY AND SECURITY AND LAWFULNESS OF THE DETENTION BY THE POLICE

Монография, Издателство Академия на МВР, ISBN 978-954-348-169-9, (153 стр.)

Монографията относно правото на свобода и сигурност и законосъобразност при задържането на лица от полицейските органи представлява научен труд, написан на английски език, съобразен със съществуващите стандарти и изисквания. Работата е научно изследване, посветено на въпроса за задържането на лица от полицейските органи и основните права и свободи на гражданите. Научният труд, разглежда широк кръг въпроси, свързани с проблемите на задържането, пречупени през призмата на българското национално право, европейското законодателство и въпросите, свързани с бежанския и миграционен поток.

В разработката е анализирано правомощието на полицейските органи да ограничат правото на свобода и практическото приложение на правата на задържаните лица. През последните години в България бяха разработени различни гаранции за намаляване на риска от незаконно задържане. Тези гаранции включват правото на задържаните лица да бъдат незабавно информирани за причините, правото на адекватна правна помощ и своевременна съдебна проверка на задържането.

Поставен е акцент на въздействието на европейското право и практиката на ЕСПЧ върху българското законодателство и работата на полицейските органи, като са анализирани и систематизирани редица въпроси, имащи отношение към законодателството и организацията на полицейската дейност. Направени са конкретни и обосновани научни изводи, имащи практически характер. Научната новост се определя от използвания интердисциплинарен подход, използвани са знания в

областта на Правата на човека, Административното право, Полицейското право и др.

В структурно отношение научното изследването се състои от увод, две глави, заключение и препоръки. Структурата и последователността на изложението позволяват разглежданите проблеми да бъде възприети и анализирани, в логическа последователност. В увода на монографичния труд е обоснована актуалността на изследването и са очертани неговите обект, цели, задачи и методическа база.

В първата глава са разгледани въпросите за правото на свободно придвижване, генезисът и еволюцията на концептуалната идея за него, в исторически план, както и някои социални и правни детерминанти, обусловили необходимостта от съществуването му. Анализирано е също така правото на полицията да задържа, като проблемът е разискван в критичен анализ, като противовес на правата на човека. Направено е и изследване на дейността на различни европейски органи, свързани със защита правата на човека.

Глава втора озаглавена „Задържане от полицейските органи“ е посветена на правата на човека, които са разгледани през призмата на полицейското задържане. Разгледани са въпросите, пречупени през българската действителност, като са открити някои чисто социални и психологически аспекти на проблема. Задържането от страна на полицията е строга мярка и е необходимо да бъдат предоставени силни гаранции за спазване на закона. Трябва да бъде упражняван строг контрол върху законосъобразността на това действие. Във всички ситуации свързани със задържане на лица, полицейските служители следва да вземат предвид обстоятелства като възрастта на задържания, неговото здравословно състояние, евентуални увреждания и други лични обстоятелства имащи значение при задържането.

В монографичният труд е разработена и анализирана темата за задържането на мигранти, тема изключително актуална, с оглед на съвременната глобална динамика на проблема. В заключението са

обобщени резултатите от проучването и са систематизирани направените изводи, като са изведени и препоръки, почиващи на получените резултати.

2. Йорданов М., (2019) ЗАЩИТА НА ПОСТРАДАЛИ ОТ ДОМАШНО НАСИЛИЕ, в съавторство с Петър Тодоров.

Монография, Издателство Академия на МВР, ISBN 978-954-348-178-1, (253 стр.)

В монографичният труд са разгледани теоретичните, правните и организационните аспекти на домашното насилие, правомощията, формите и методите на дейност на държавните органи при защита правата на пострадали от домашно насилие. Дейността на полицейските органи се разглежда във функционален аспект като част от дейността на изпълнителната власт по защита на основните права и свободи на гражданите, пострадали от домашно насилие.

Разглеждайки от различни аспекти насилието в семейната и обкръжаваща среда на индивида, е направена обобщаваща теоретична постановка на понятието „домашно насилие“. Направен е обстоен анализ на международната и националноправна защита на пострадалите от домашно насилие, като е направен коментар на множество текстове от нормативната регламентация.

Разгледани са най-често срещаните групи обект на домашно насилие – жените и децата, като в дълбочина се анализира влиянието на актовете на домашно насилие върху психичното състояние на индивидите, изпълнението на социалните роли и адекватното им включване в обществения живот. Акцент е поставен и върху необходимостта от разработване на нови и популяризиране на съществуващите към момента механизми. Чрез тях децата ще могат да сигнализират навреме за съществуващи проблеми, за да не се стига до акт на насилие и гарантиране на достъпни способи за помощ, чрез които законните представители на децата или другите лица, които са определени да полагат грижи за тях, да могат да сигнализират за насилие. Разгледано е и трансграничното

измерение на насилието върху жени, особено на ниво Европейски съюз, като е установено, че съществува необходимост от минимални стандарти за защита. Необходими са общи действия за борба с насилието над жени за гарантиране на пълните ползи от правото на свободно движение на населението в рамките на ЕС.

В дълбочина са показани особеностите при защитата на пострадалите от домашно насилие, взаимодействието между държавните органи и неправителствените организации. Промяната на съществуващите нагласи и социални норми, насърчаващи насилие и дискриминация, и повишаване на обществената чувствителност към случаите на насилие, са задачи, които стоят за решаване пред правоприлагащи органи, съвместно с другите държавни органи и неправителствени организации.

Въз основа проучването на дейността на държавните органи при работата с пострадали от домашно насилие са разработени научнообосновани предложения за нейното усъвършенстване както от юридическа, така и от организационна гледна точка.

Задълбоченият анализ на проблемите на домашното насилие има и своето практико-приложно значение - спомага за разширяване на ресурсите, начините и средствата за оказване помощ и защита на пострадалите. От една страна, чрез изследване на тяхното поведение и факторите, които биха стимулирали укрепване на тяхната личност, от друга, чрез осигуряването на практическа и емоционална подкрепа в осмислянето и освобождаването от техния негативен опит към осъзнаване на личностните им права и свободи. В тази връзка съществено значение има специализираното обучение на професионалистите, работещи с пострадалите от домашно насилие, както и организиране и предлагане на конкретна помощ на жертвите.

3. Йорданов, М., (2018) ПОЛИЦЕЙСКА ЗАЩИТА НА ПОСТРАДАЛИ ОТ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Издателство Академия на МВР, ISBN 978-954-348-165-1 (книга на базата на защитен дисертационен труд), (233 стр.)

В разработката са разгледани организационно-правните аспекти в дейността на полицейските по защита на лица пострадали от престъпления. Направен е анализ на действащите международноправни и вътрешноправни нормативни актове, регламентиращи приема на граждани работата с пострадали лица.

В разработката е изследвана организацията на работата на полицейските органи, свързана с прием на граждани и работа с жертви на престъпления. Направен е анализ на задачите и структурата на полицейските органи, оторизирани да осъществяват прием и контакт с жертви на престъпления. Трудът изследва дейността на органите на Главна дирекция „Национална полиция” и областните дирекции на МВР, които пряко осъществяват дейности по защита на пострадалите от престъпления в контекста на националната сигурност, опазването на обществения ред и противодействието на престъпността.

На тази основа е изведено научно обосновано понятие за пострадал от престъпление в контекста на полицейската защита на гражданите и за нуждите на МВР. Така се очертава специфичната роля на полицията при защитата на пострадали от престъпления.

Теоретично са определени основни понятия, като правомощия на полицията при прием и работа с пострадали лица като е изведено и определение за полицейска защита на пострадали от престъпления.

Изведени и класифицирани са правата на пострадалото лице предмет на полицейска защита. Анализирани са правата на пострадалия от принципен характер, право на защита на живота и здравето на пострадалото лице, на предоставяне на информация от страна на полицейския орган, на защита и неприкосновеност на личния живот на достъп до правосъдие, както и правото на защита на уязвими категории

пострадали от престъпления. Представени са и задълженията на полицейските органи за защита правата на пострадалите от престъпления, които са класифицирани с оглед зачитането и гарантирането на правата на гражданите, както и уважение на човешкото достойнство.

Разработката съдържа преглед и анализ на нормативната уредба на международно и на национално ниво, регламентираща работата на полицейските служители с пострадали от престъпления. Последователно са проследени правните актове и добрите практики при защита на пострадалите от престъпления от ООН, СЕ, ЕС и ОССЕ.

Направен е задълбочен сравнително правен преглед на международните и националните системи за защита на пострадалите от престъпления в ЕС. Разработката проучва, обобщава и анализира съдебната практика свързана със защитата на правата на пострадалите от престъпления и добрите практики за защита на пострадалите в страни от Европа. В изследването е подчертано значението на взаимодействието на МВР с прокуратурата, НПО и други институции за постигане на по-висока ефективност при защита правата на пострадалите от престъпления.

Специално внимание е отделено на анализа на основни понятия, като пострадал от престъпление, жертва на престъпление, полицейска защита и др. На основата на направения анализ са изведени обобщения и предложения за промяна в нормативната база, част от които вече са възприети от законодателството. Констатирана е законодателна „недостатъчност” и е обоснована необходимост от промяна *de lege ferenda* в Закона за МВР и въвеждане на изричен законов текст регламентиращ задълженията на полицейските служители за защита правата на пострадалите от престъпления.

СТУДИИ

4. Йорданов, М., (2018) ПОЛИЦЕЙСКО РАЗПОРЕЖДАНЕ

Издавателство Академия на МВР, ISBN 978-954-348-162-0, (70 стр.)

Темата за законосъобразността при прилагането на правомощия от полицейските органи е изключително актуална в наши дни, когато все повече спазването на човешките права се приема като задължително условие за работата на полицията в съвременните демократични общества. Актуалността на разработката се определя от отсъствието на самостоятелно и цялостно научно изследване в областта на полицейското право, посветено на полицейското разпореждане и правните последици за държаните органи, организации, юридическите лица и гражданите при неизпълнението му.

Обект на разработката е полицейското правомощие разпореждане по Закона за МВР. Целта на изследването е, да се установят основните акценти по отношение законосъобразността при прилагането на полицейското правомощие разпореждане. Изследването е насочено към прилагането на европейското и националното законодателство и практики в областта на полицейските правомощия, с акцент върху проблемите при издаване на разпореждане от полицейските органи в Република България. Неотменна част от темата са анализите по въпроси, свързани с ефективността и ефикасността на процеса по прилагане на правомощието разпореждане, както и извеждането на предложения за повишаване на качеството на полицейската дейност, свързана с недопускане превишаване пределите и изготвяне на необходимата документация при прилагането му.

На основата на направения анализ са изведени обобщения и предложения за промяна в нормативната база.

СТАТИИ В НАУЧНИ СПИСАНИЯ И СБОРНИЦИ

5. Yordanov, M., P. Todorov, (2018) GROWING TERRORISM CHALLENGE FOR THE SPORT EVENTS IN EUROPEAN UNION

Статия в реферирано и индексирано в международна наукометрична база данни издание на Международната академия на науките и висшето образование, Лондон, Великобритания. "Globalization, the State and the Individual", No 2(18)/2018, INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL, ISSN 2367-4555, (с. 252-259)

В статията се разглежда значението на международното полицейско сътрудничество при спортните събития. Анализирана е необходимостта от засилване на полицейското сътрудничество с оглед социалните и икономическите промени в Европа. Последниците от терористична атака на спортно събитие могат да доведат до масови жертви и унищожаване на сгради и инфраструктура. Отбелязано е, че насочването на терористичните организации към спорта може да повлияе негативно върху бъдещото посещение на спортни събития в ЕС. Терористичните атаки в ЕС са реална и сериозна опасност. Инцидентите във Франция и Белгия показват, че терористите продължават да се насочват към тълпи от населени места, тъй като те обикновено водят до масови жертви.

На основата на направения анализ в статията се правят изводи, че оценката на заплахата от тероризъм следва да се разглежда като полезен инструмент за стратегическо, оперативно и тактическо планиране, координиране и антитерористични мерки за сигурност преди, по време и след спортното събитие. За да се гарантира максимална ефективност, важно е също така полицейските служители да бъдат обучавани по общ стандарт на ЕС в областта на спортната сигурност.

6. Йорданов, М., (2019) ПРАВНИ ПОСЛЕДИЦИ ПРИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗПОРЕЖДАНЕ НА ПОЛИЦЕЙСКИ ОРГАН

Статия в списание „Политика и сигурност“, Година III, Бр. 1, 2019, ВУСИ-Пловдив, ISSN 2535-0358, (с. 118-126)

Статията е посветена на основните въпроси отнасящи се правните последици при неизпълнение на разпореждане на полицейски орган. Акцентирано е върху факта, че при осъществяване на предоставените им по закон правомощия полицейските органи влизат преди всичко в административни по своя характер правоотношения с държавни органи, длъжностни лица, организации и граждани извън системата на МВР. Специално внимание е обърнато на полицейското разпореждане като основен инструмент на полицейските органи за превенция и правните последици при неизпълнението му. Отбелязано е, че разпореждането е предоставена възможност на полицейските органи да въздействат относно противоправно поведение на гражданите, юридическите лица, държавните органи и организации.

Анализът на полицейските правомощия разпореждане показва, че полицията на една демократична държава има за задача да служи и да защитава гражданите, техните лични, индивидуални, както и колективни интереси, като служи и защитава държавата.

7. Йорданов, М., (2019) ПРАВАТА НА ПОСТРАДАЛИТЕ ОТ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ КАТО ПРОЯВЛЕНИЕ НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Статия в списание „Политика и сигурност“, Година III, Бр. 2, 2019, ВУСИ-Пловдив, ISSN 2535-0358, (сл. бележка №101/16.04.2019 г.)

В статията е наблегнато на същността на правата на пострадалите от престъпления като проявление на правата на човека. На тази основа е анализирана защитата на правата на пострадалите от престъпления, от страна на полицейските органи. Отбелязано е, че пострадалото лице не

винаги е запознато с какви права и средства разполага, когато спрямо него е извършено престъпление, за да може пълноценно да се защити.

Всяко престъпление се отразява на лицата, които са пряко или косвено засегнати от него, както и на обществото като цяло. Водещ принцип при защитата на правата на пострадалите граждани е те да бъдат третираны с уважение при всички контакти с полицейските органи. Направен е изводът, че правата на пострадалите от престъпления са част от правата на човека. Това означава, че правата им трябва да се разглеждат в рамките на характеристиките на правата на човека, следователно основните характеристики на правата на човека се проявяват и при правата на пострадалите от престъпления.

8. Йорданов, М., (2016) ЗАЩИТА ПРАВТА НА ПОСТРАДАЛИТЕ ОТ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ОБЕДИНЕНИТЕ НАЦИИ

Сп. “Международна политика“ год. XII бр.1/2016, ПИФ ЮЗУ „Неофит Рилски“, ISSN 2367-5373, (с. 102-115)

Защитата на пострадалите от престъпления е актуален обществено-политически и юридически проблем в съвременната правова държава. Проблемът, свързан с разработването и приемането на универсални международни стандарти, уреждащи значението и спазването на човешките права и основните свободи и регламентиращи правата на пострадалите от престъпления, за първи път се юридизират от ООН.

В статията е направен анализ на процесът на създаване на ООН като организацията учредена на основата на доброволно обединение на държави за поддържане на международния мир и сигурност, защита правата на човека и развитие на сътрудничеството между нациите. Разгледани са основните правни актове на ООН, уреждащи защитата на пострадалите от престъпления. Освен същността им, посочени са още и органите, които имат компетенции да предоставят отделния вид закрила,

защита на лица пострадали от престъпления. Анализирани са и процедурите и механизмите за защита на пострадалите на ниво ООН.

9. Yordanov, M., (2018) THE FIGHT AGAINST TERRORISM AND DEROGATIONS TO THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS

Сп. “Международна политика“ год. XIV бр.1-2/2018, ПИФ ЮЗУ „Неофит Рилски“, ISSN 2367-5373, (с. 108-119)

Статията разглежда въздействието на тероризма върху правата на човека. Обяснено е, че ефективните мерки за борба с тероризма и защитата на правата на човека са взаимно допълващи се и взаимно подкрепящи се цели, които трябва да се преследват заедно като част от задължението на държавите да защитават лицата в рамките на тяхната юрисдикция. Тероризмът има сериозно въздействие върху редица основни права на човека, държавите имат не само право, но и задължение да предприемат ефективни мерки. В борбата срещу тероризма от тях се изисква да постигнат баланс между задължението си да защитават националната сигурност и живота на лицата под тяхната юрисдикция и задължението им да спазват други права и свободи, гарантирани от ЕКПЧ. В статията се обръща внимание и на дерогацията от разпоредбите на Европейската конвенция за правата на човека по отношение на тероризма и съдебната практика на Европейския съд по правата на човека.

10. Йорданов, М., (2019) ON THE WAY TO SAFE EUROPE WITH HELP OF INTERNATIONAL POLICE COOPERATION AND POLICE CULTURE

Статия в Сп. “Международна политика“, кн. 1/2019, ПИФ ЮЗУ „Неофит Рилски“, ISSN 2367-5373, (под печат сл. бележка)

Статията разглежда полицейската култура като тя е важен елемент, който определя как полицията изпълнява задълженията си. Полицейската култура често е критикувана от хора, които не разбират и не принадлежат

към нея, има негативни и позитивни убеждения, които вървят с нея. Полицейските служители имат свой собствен социален кръг, те поддържат силни връзки на лоялност помежду си, показвайки форма на солидарност, която понякога не се споделя с останалата част от обществото. Статията анализира пространството на свобода, сигурност и правосъдие което не може да бъде създадено без сътрудничеството на полицията по наказателноправни въпроси между ЕС и между институциите на ЕС и органите на държавите-членки, компетентни в тази област.

11. Йорданов, М., (2019) ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПОЛИЦЕЙСКИТЕ ОРГАНИ ЗА ЗАЩИТА ПРАВАТА НА ПОСТРАДАЛИТЕ ОТ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Статия в Бюлетин факултет „Полиция“ бр. 39/2019 г., Академия на МВР, ISSN 1312-6679 (под печат сл. бележка)

В статията са анализирани задължения на полицейските органи за защита правата на пострадалите от престъпления. Полицията защитава законовия правен ред и притежава редица юридически задължения за защита правата на човека. Правата на пострадалите са съответно и източник на задължения за държавата като цяло и на служебни задължения на полицейските органи. Защитата на правата на пострадалите от престъпления придобива важно международно и национално значение. Защитата правата на пострадалите от страна на полицейските органи е елемент от цялостната правозащитна дейност на държавата.

УЧАСТИЕ В НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ, ПУБЛИКУВАНИ В СБОРНИЦИ, В БЪЛГАРИЯ

12. Йорданов, М., (2019) ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ ПРИ ЗАДЪРЖАНЕТО НА ЛИЦА ОТ ПОЛИЦЕЙСКИТЕ ОРГАНИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Сборник с доклади от юбилейната международна научна конференция на тема „Сигурност и икономика в несигурния свят – дилеми и предизвикателства”, Издателски комплекс ВУСИ – Пловдив, 2019, ISBN 978-619-7343-24-3, (с. 193-200)

Министерството на вътрешните работи има отговорности по защита правата на човека чрез ежедневно прилагане на полицейски правомощия. Те произтичат пряко от функциите и дейностите, регламентирани в ЗМВР. При изпълнение на своите служебни задължения полицейските служители не бива да превишават по никакъв начин правомощията, които са им предоставени по закон.

В публикацията се акцентира върху правомощието на полицейските органи да ограничат правото на свобода и да задържат лица при наличие на предвидените в ЗМВР предпоставки. През последните години в България бяха разработени различни гаранции с цел недопускане на незаконно задържане на лица. Тези гаранции включват права на задържаните лица сред които правото да бъдат незабавно информирани за причините, правото на адекватна правна помощ и своевременна съдебна проверка на законността на задържането.

УЧЕБНИЦИ

13. Йорданов М., (2018) в съавторство: Л. Тимчев, М. Марков, П. Тодоров, В. Борисова, А. Желев, Е. Колчева. **ПОЛИЦЕЙСКО ПРАВО**

Учебник, Издателство Академия на МВР, ISBN 978-954-348-154-5, (358 стр.)

Учебникът разглежда тематиката, свързана с принципите, дейностите и управлението на системата на Министерството на вътрешните работи в Република България. Обект на разглеждане е и държавната служба в МВР. Най-голямо внимание е обърнато на правомощията на полицейските органи. Учебникът е предназначен за курсантите, студентите и стажантите на Академията на Министерството на вътрешните работи. Може да се използва и при обучението на студенти от други висши училища, както и от всички служители от МВР с полицейски правомощия.

- **Тема 3 Принципи, основни дейности и структура на МВР, (с. 53-69)**

Разгледани са основните принципи в дейността на МВР, която е насочена към защита на правата и свободите на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна безопасност и защита на населението. Подробно са анализирани основни дейности на МВР в това число: оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления, осигуряване на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации, осигуряване на достъп на гражданите до службите за спешно реагиране чрез Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112, информационна, контролна, превантивна, административнонаказателна и предоставяне на административни услуги.

- **Тема 6 Статут на държавния служител от МВР, (с. 107-122)**

Разгледана е правната регламентация на правата, задълженията и ограниченията на правата на държавните служители. Анализирани са

правата и задълженията на държавните служители. Обърнато е внимание на ограниченията на правата на държавните служители. Разгледани са възнаграждения, материално и социално осигуряване на служителите на МВР. Също така са посочени и анализирани етичните стандарти в работата на държавния служител в МВР.

•Тема 7 Отличия и награди на служителите на МВР, (с. 123-131)

Разгледани са изчерпателно отличията и наградите, с които могат да бъдат поощрявани служителите на МВР. За образцовото изпълнение на служебните си задължения служителите в МВР могат да бъдат награждавани с цел стимулиране на професионалното изпълнение на служебните им задължения, като в ЗМВР са изброени отличията и наградите, с които могат да бъдат отличени. Преценката кога е налице образцово поведение и изпълнение на служебните задължения е предоставена на министъра на вътрешните работи, заместник-министрите, главния секретар на МВР, ръководителите на звена и ръководителите на структурите в МВР, като награждаването на служителя се извършва с нарочен акт, в който се определя видът и наградата или отличието.

•Тема 9 Особености на държавната служба в МВР, (с. 155-163)

Разгледани са някои особености на държавната служба в МВР. Държавният служител в МВР има правото на работна среда, позволяваща пълна изява на неговите способности, свободна от всякаква форма на насилие и дискриминация. В това число е обърнато внимание на работното време и отпуските на държавните служители. Разгледана е и синдикална дейност, тъй като държавният служител в МВР има правото да се сдружава и да членува в синдикални организации, да получава достойно възнаграждение, допълнително социално осигуряване, специални здравни услуги, психологическа помощ и мерки, свързани с неговата сигурност, отчитащи спецификата на работа.

30.05.2019 г.
Гр. С о ф и я

Изготвил: (п)
(ст. преп. д-р М. Йорданов)